

Rørspurv, der blev fanget 35 % færre rørspurve ved CES-fangsterne i 2020. Gundsømagle Sø, 1. juni 2020. Foto: Tue Brix

Danmarks Ringmærkerforening 2020

Af Henning Ettrup

Året blev på mange måder anderledes end sædvanligt. Foruden den udbredte corona-pandemi, som satte en stopper for foreningens normale aktiviteter, skete der en større "omvæltning" af administrationen af ringmærkning. For ikke blot blev Ringmærkningscentralen flyttet fra Zoologisk Museum til Citizen Science sektionen på Statens Naturhistoriske Museum, men samtidig blev staben og økonomien reduceret. Sådanne større ændringer giver ofte dønninger. Det gjorde det også blandt ringmærkerne og i foreningen, for hvilken indflydelse ville det få på ringmærkningens fremtid i Danmark? Bekymringen var så stor, at foreningen henvendte sig til Miljøministeren. Miljøministeren svarede heldigvis positivt tilbage, at hun anerkendte ringmærkernes store indsats, og at der ikke var planer om at ændre på ringmærkningen og ej heller for rammerne for Ringmærkningcentralen. Dette svar blev samtidig starten på et nyt og frugtbart samarbejde mellem Ringmærkningscentralen og Ringmærkerforeningen. Fremtiden ser derfor atter lys ud.

Det sædvanlige årsmøde, hvor ringmærkerne opdateres med nyt fra ringmærkerfronten, måtte

i 2020 aflyses på grund af corona-restriktionerne. Derfor blev der alene afholdt en utraditionel generalforsamling i form af Zoom-møde på internettet. Som forventeligt blev deltagerantallet lavere end normalt og kun 15 deltog i mødet. Her kunne det oplyses, at foreningens medlemstal er stødt stigende, så der nu var 70 medlemmer. – Det sikrer foreningens økonomi og lover godt for fremtiden. På grund af corona blev alle seks bestyrelsesmøder afholdt som Zoom-møder (referaterne heraf kan ses på hjemmesiden). Også bestyrelsens faste aktiviteter med deltagelse i bestyrelsesarbejdet på Skagen Fuglestation og arbejdet i DOF's Fuglestationsudvalg foregik som møder på internettet. Som noget nyt, har foreningens bestyrelse nu også fået en plads i Gedser Fuglestations bestyrelse.

Hjemmesiden (www.ringmaerkning.dk) er stadig foreningens vigtigste kontakt til medlemmerne. Der lægges løbende nyt op på siden, men den lider stadig under, at for få deltager aktivt med nyheder. Heraf fremgår også, at foreningens medlemmer kan søge om tilskud, som uddeles i det omfang foreningen har midler til det, til spændende projekter.

Tabel 2. Fangsteffektivitet på de sites, hvor der er foretaget CES-fangst mindst to år. Målt som antal fugle fanget pr. netmetertime.

Lokalitet	antal år	antal	effektivitet
Batterivej, Skagen	4	1335	0,039
Brabrand Sø	15	6974	0,065
Dybendal	6	1562	0,032
Haulund, Ribe	2	576	0,040
Jennes Sø	3	754	0,028
Lunget	7	2974	0,048
Vestamager	15	6534	0,036
Ovesø	7	4017	0,053
Ravnstrup Sø	9	4914	0,076
Sydfyns Erhvervsskole	2	1213	0,077
Tarup Grusgrav	6	2360	0,057
Tømmerby Fjord	5	4677	0,061
Sum		37890	

spurvefugle. I Danmark blev den første lokalitet startet i 2004 (Drachmann 2004) og siden er der i en kortere eller længere årrække blevet mærket på ca. 15 lokaliteter og fanget knap 40.000 fugle. Tre lokaliteter er blevet opgivet inden en hel sæson var gennemført på grund af fangst af for få fugle.

CES mærkning blev i 2020 gennemført på 8 lokaliteter. Foruden de fire gamle (Brabrand Sø, Vestamager, Tømmerby Fjord og Lunget (Fyn)), hvortil kom Svendborg Erhvervsskole, Jennes Sø (Skagen) samt Haulund (Ribe). Det blev desuden til en prøvelokalitet på Fyn, Horndrup Mose som afløsning for Gudme Sø. På www.ringmaerkning.dk's blog, kan man løbende følge med i fangsterne på flere af lokaliteterne, ligesom man under "CES" kan se, hvad der foreligger af bearbejdede data fra de enkelte lokaliteter.

En opsummering af årets fangster kan ses i nedenstående tabel, der viser årets fangede fugle per lokalitet fordelt på mærkning, aflæsning og genfangst. Antallet fordelt på ungfugle og voksne ses til højre i tabellen. Der blev fanget i alt 3057 fugle fordelt på 2291 mærkede, 241 aflæste samt 525 genfangede fugle.

Sammenlignes de syv lokaliteter hvor der blev fanget begge år, blev der i år fanget 18 % færre fugle i år (3057 i år mod 3726 i 2019). Hvilken indflydelse vejret har haft på det, er vanskeligt at sige, men vinteren var våd med få frostdøgn, foråret var relativt tørt og solrigt men med en del frost, mens sommeren var den næst varmeste registreret dog med indslag af nedbør og skybrud.

For de hyppigst fangede arter (mere end 100 fugle) var der ingen ændring i fangsthyppigheden i forhold til 2019 hos blåmejse, musvit og solsort, mens der blev fanget 20 % flere rørsangere, 18% flere gærdesmutte og 15 % flere løvsangere. Modsat gik der for rørspurv, hvoraf der blev fanget hele 35 % færre fugle, 30 % torsangere, 27 % skægmejse, 25 % gransangere og 18% munke. Ungfuglenes (1k) andel af de fangede fugle blev i år 43,5 %, hvilket var lavt. For perioden 2016-2019 lå det på knap 54 %.

Der blev fanget 20% flere rørsangere i 2020, Skenkelsø Sø, 23. september 2020. Foto: Steen Højmark-Jensen

Hvordan er effektiviteten af indsatsen med fangsten på de forskellige lokaliteter, som jo består af forskellige biotyper? Det er undersøgt for de 12 forskellige lokaliteter, hvor der er gennemført CES-fangst i mindst to år. Effektiviteten er målt som et gennemsnit af det antal fugle, der fanges per meter net på en time (=netmetertime). Som det fremgår af tabellen, varierer fangsten fra lokalitet til lokalitet. Det kræver en nærmere analyse at vurdere, hvad der gør forskellene, men noget tyder på, at røskov (Ravnstrup Sø, Brabrand Sø og Tømmerby) er optimale, men at "unge" områder under opvækst (Svendborg) er lige så gode lokaliteter.

Endnu en gang skal CES-mærkerne takkes for den kæmpe indsats, de yder hver sommer. De tjekker vejrudsigter, koordinerer fangster, står op længe før solen, sætter spejlnet op og sidst men ikke mindst tilrettelægger ferien, så projektet kan holdes i gang.

Man kan i tidligere numre af Fugleåret følge med i CES-fangsterne de enkelte år, og få et indtryk af variationen fra år til år. Vi håber på, at der snart kan blive foretaget bearbejdning af materialet, så det er muligt at danne sig et samlet overblik over udviklingen i bestandene. På hjemmesiden ligger der en bearbejdning og afrapportering af de indsamlede data fra Brabrand Sø (Ettrup 2020). Også data om fangede rørsangere ved Brabrand Sø er blevet behandlet (Ettrup & Hansen 2020).

Litteratur

- Drachmann, J: Standardiseret fangst af ynglefugle i Dybendal, Salten Langsø Skovdistrikt 2004 (7 sider). www.ringmaerkning.dk/CES.
- Ettrup, H. 2020: CES Brabrand Sø - en opsamling af data fra perioden 2006-2020. www.ringmaerkning.dk/CES.
- Ettrup, H. & Hansen, M.J. 2020: Resultater af 12 års CES-ringmærkning af Rørsangere ved Brabrand Sø. Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 114 (2020): 9-17.
- Ettrup, H. & Madsen, J.J. 2017: Standardiseret ynglefuglefangst i Danmark. Debat. Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 111 (2017): 121-122.